

عنوان

پیش نویس آیین نامه سخت و زیان آور

برای دسترسی به کلیه قوانین و مقررات، آموزش ها و مقالات تخصصی قانون کار

در سایت اینترنتی کارتابان

اینجا کلیک کنید

شماره ۲۵۶۰/۱۴۰۴/۱۰۰۰

تاریخ: ۰۷/۰۳/۱۴۰۴

برادر ارجمند جناب آقای دکتر میدری

وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی

موضوع: آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور

با سلام

با سلام

احتراماً؛ در اجرای دستور اکید حضرتعالی مبنی بر ساماندهی مشاغل سخت و زیان آور با رویکرد سه جانبه گرایی اصلاح مفاد آیین نامه اجرایی بند ۵ جزء "ب" ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده (۷۶) قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۴/۰۷/۱۳۸۰، در دستور کار مشترک این سازمان و وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی قرار گرفته است. در این راستا طی برگزاری سلسله جلساتی با حضور نمایندگان آن وزارتخانه محترم سازمان تامین اجتماعی و تشکلهای کارگری و کارفرمایی رویکردهای اصلی تغییرات آیین نامه با توجه به چالشها و ابهامات موجود احصاء گردید.

با عنایت به مراتب فوق و با امعان نظر به اینکه مفاد پیش نویس موصوف مجدداً در جلسه مورخ ۰۳/۰۳/۱۴۰۴، با حضور کلیه اعضاء مورد بررسی و مذاقه قرار گرفت و متعاقباً با لحاظ جمیع نظرات، توافقات نهایی در خصوص مفاد پیش نویس آیین نامه مذکور صورت پذیرفت لذا به پیوست فایل پیشنهادی تدوین شده به انضمام جدول تطبیقی آیین نامه پیشنهادی با آیین نامه جاری جهت استحضار و صدور رهنمودهای ارشادی ارسال می گردد.

خواهشمند است حسب صلاحدید دستور فرمایید؛ اقدامات لازم را جهت طی مراحل تصویبی آیین نامه اجرایی مزبور، بعمل آورند.

مصطفی سالاری

آیین نامه اجرایی پیشنهادی بند ۵ جزء (ب) ماده واحده قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶)

قانون اصلاح مواد (۷۲) و (۷۷) و تبصره ماده (۷۶) قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده (۷۶) مصوب

۱۳۷۱ - مصوب ۱۳۸۰

ماده ۱: کارهای سخت و زیان آور کارهایی است که در آن عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی، بیولوژیکی محیط کار غیر استاندارد بوده و در اثر اشتغال کارگر تنشی به مراتب بالاتر از ظرفیتهای طبیعی جسمی و روانی در وی ایجاد می شود که نتیجه آن بیماری شغلی و عوارض ناشی از آن می باشد.

تبصره ۱- کلیه بیمه شدگانی که توأمان تابع قوانین کار و تامین اجتماعی باشند، مشمول مقررات این آیین نامه خواهند بود.

تبصره ۲- کارگران موضوع قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی ایران و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور مصوب ۱۳۶۷ و اصلاحات بعدی آن که در دستگاههای اجرایی وزارتخانهها موسسات و شرکتهای دولتی

شهرداری‌ها بانک‌ها و سازمانهائی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است شاغل می‌باشند و نیز مشمولین موضوع قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸ و اصلاحات بعدی آن از شمول این آیین‌نامه خارج و تابع قوانین و مقررات مربوطه خواهند بود.

تبصره ۳- اجرای این آیین‌نامه در مورد آن دسته از مشمولین قانون تامین اجتماعی که در مشاغل سخت و زیان آور وزارت دفاع و پشتیبانی و نیروهای مسلح و شرکتها و سازمان‌های تابعه آن به صورت خرید خدمت مشغول می‌باشند با رعایت مقررات و ضوابط نیروهای مسلح و با هماهنگی سازمان تامین اجتماعی خواهد بود همچنین اجرای این آیین‌نامه در مورد نیروهای مسلح منوط به اذن مقام معظم رهبری فرماندهی کل قوا می‌باشد.

ماده ۲: تعیین سخت و زیان آور بودن مشاغل موضوع ماده (۱) حسب درخواست کارگر کارفرما تشکل‌ها، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی در هر کارگاه با بررسی سوابق انجام بازدید و بررسی شرایط کار توسط کارشناسان بهداشت حرفه ای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و بازرسان کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کارشناسان بهداشت حرفه‌ای سازمان تامین اجتماعی و گزارشات آلاینده سنجی توسط کمیته‌های استانی و ستادی موضوع این آیین‌نامه انجام می‌گیرد.

تبصره- در مشاغل مشمول ماده (۱) این آیین‌نامه که استاندارد حدود تماس شغلی عوامل بیماری‌زا و سخت و زیان آور وجود دارد اتخاذ تصمیم قطعی در کمیته‌های ستادی مستلزم اندازه‌گیری و اظهار نظر کارشناسان بهداشت حرفه‌ای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان تامین اجتماعی و یا سایر مراکز دارای مجوز از وزارتخانه یاد شده است.

ماده ۳: به منظور ساماندهی فرآیند ثبت و رسیدگی به درخواست‌های بررسی و تشخیص سخت و زیان آور بودن مشاغل تشکیل جلسات کمیته‌های موضوع این آیین‌نامه و فرآیند صدور رای و ابلاغ آراء دبیرخانه مشاغل سخت و زیان آور ذیل سازمان تامین اجتماعی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- سازمان تامین اجتماعی مکلف است به منظور تسهیل در امر رسیدگی به درخواست‌های مذکور، سامانه جامع مشاغل سخت و زیان آور را پیاده‌سازی نماید کلیه متقاضیان می‌بایست نسبت به ثبت درخواست‌ها و بارگذاری مستندات لازم در سامانه مذکور اقدام نمایند.

تبصره ۲- دبیرخانه مکلف است ثبت درخواست‌ها و کلیه مراحل رسیدگی به درخواست‌ها نتایج بررسی‌ها و آرای صادره و همچنین تکالیف کارفرمایان در خصوص ایمن سازی عوامل و شرایط محیط کار مطابق حد مجاز و استانداردهای مشخص شده در قانون کار و آیین‌نامه‌های مربوطه ظرف مهلت تعیین شده را در هر مرحله به ذینفعان ابلاغ نماید.

ماده ۴- کارفرمایان مکلفند در اجرای ماده (۸۷) قانون کار و مصوبات شورای عالی حفاظت فنی قبل از بهره برداری از کارگاه نسبت به اخذ گواهی لازم از وزارتخانه‌های تعاون کار و رفاه اجتماعی و بهداشت درمان و آموزش پزشکی مبنی بر رعایت ایمنی و بهداشت و استاندارد بودن کارگاه خود اقدام نمایند. به هر حال اجازه فعالیت این قبیل کارگاه‌ها مشروط به اخذ گواهی یاد شده می‌باشد.

تبصره ۱- کارفرمایان کارگاه‌های دایر و کارگاه‌هایی که در سنوات گذشته مشاغل آنها به عنوان سخت و زیان آور شناخته شده‌اند مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه اقدامات ایمنی و بهداشتی و همچنین بکارگیری تجهیزات حفاظت فنی را در راستای رفع صفت سخت و زیان آوری مشاغل و سالم سازی محیط کار کارگاه‌ها بعمل آورند و نتیجه را کتبا به کمیته استانی موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه برای بررسی و تأیید گزارش نمایند. در صورت عدم کفایت مهلت شش ماهه به پیشنهاد کمیته استانی و تصویب کمیته ستادی مهلت مذکور تا حداکثر دو دوره شش ماهه دیگر قابل افزایش می‌باشد.

تبصره ۲- پس از سپری شدن مهلت مقرر در تبصره (۱) این ماده چنانچه شغل مورد ادعای متقاضی در کمیته‌های ستادی به عنوان سخت و زیان آور تایید شده لیکن در زمره مشاغل موضوع ماده (۹) نباشد. به دلیل عدم انجام تکالیف مقرر در بند ۱ جزء (الف) ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون مبنی بر حذف صفت سخت و زیان آور ظرف مهلت تعیین شده سازمان تامین اجتماعی ضمن انجام تعهدات قانونی نسبت به بیمه شده هزینه‌های وارده به سازمان ناشی از عدم اجرای ماده مذکور اعم از حق بیمه متعلقه و مستمري پرداختی به نسبت سنوات اشتغال در همان کارگاه را تا زمان رفع صفت سخت و زیان‌آوری از کارفرمای مربوطه وصول خواهد نمود.

تبصره ۳- در اجرای ماده ۹۱ قانون کار و جهت تامین حفاظت و سلامت و بهداشت کارگران در محیط کار کارفرما مکلف است وسایل و امکانات لازم را تهیه و در اختیار کارگران قرار دهد و چگونگی کاربرد وسایل فوق الذکر را به آنان بیاموزد کارگران نیز ملزم به استفاده و نگهداری از وسایل مذکور می‌باشند و این موضوع می‌بایست در گزارش کارشناسان موضوع ماده (۲) و همچنین گزارشات آلاینده سنجی لحاظ گردد.

تبصره ۴- رعایت الزامات قانونی مندرج در فصل‌های سوم و چهارم قانون کار در خصوص مشاغلی که سخت و زیان آور شناخته می‌شوند برای کارفرمایان و دستگاه‌های ذی ربط الزامی است.

ماده ۵- کارفرمایان مکلفند شاغلین در کارهای سخت و زیان‌آور را حداقل سالی یکبار به منظور آگاهی از روند سلامتی و تشخیص به هنگام بیماری و پیشگیری از فرسایش جسمی و روحی آنان توسط مراکز بهداشتی و درمانی مورد معاینه قرار داده و نتیجه را در پرونده‌های مربوط ضبط و یک نسخه از آن را به سازمان تامین اجتماعی ارائه نماید.

تبصره ۱- تغییر شغل بیمه شده که در معرض فرسایش جسمی و روحی از اشتغال در کارهای سخت و زیان آور باشد بر اساس مقررات پیش بینی شده در قانون کار صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- معاینات قبل از استخدام طبق ماده ۹۰ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ انجام می‌گیرد.

تبصره ۳- در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در بند ۲ جزء (الف) ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون سازمان تامین اجتماعی مکلف است ضمن انجام تعهدات قانونی نسبت به بیمه شده هزینه‌های وارده را مطابق ماده (۹۰) قانون تامین اجتماعی از کارفرمای مربوطه وصول نماید.

ماده ۶- به استناد تبصره ۱ ماده ۹۶ قانون کار مقررات و ضوابط انجام معاینات پزشکی موضوع ماده ۵ این آیین‌نامه اعم از قبل از استخدام و ادواری اختصاصی و هر گونه معاینه پزشکی دیگر در این ارتباط مطابق با دستورالعمل و آیین‌نامه‌های جاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تبصره - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی موظف است تمهیدات لازم برای نتایج معاینات موضوع این ماده را متناسب با شرح وظایف سازمان‌های ذیربط به عمل آورد.

ماده ۷- سیاست گذاری کشوری کارهای سخت و زیان‌آور موضوع این آیین‌نامه و رسیدگی به درخواست کمیته‌های استانی و ستادی موضوع ماده (۸) و همچنین نظارت و هماهنگی بر فعالیت کمیته‌های مذکور در این آیین‌نامه به عهده شورای عالی حفاظت فنی است.

تبصره - مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی یا معاون وی و معاون وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با حق رأی در زمینه کارهای سخت و زیان‌آور موضوع این آیین‌نامه عضو شورای حفاظت فنی خواهند بود.

ماده ۸- به منظور تطبیق و تشخیص مشاغل سخت و زیان‌آور بر اساس ضوابط و سیاست گذاری‌های شورای عالی حفاظت فنی و

مقررات مربوط کمیته‌های استانی و ستادی هر کدام با پنج عضو اصلی و پنج عضو علی البدل به شرح زیر برای مدت سه سال منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

الف - کمیته استانی مرکب از اعضای زیر می‌باشد

۱ - نماینده اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان به عنوان رئیس کمیته.

۲ - نماینده اداره کل تامین اجتماعی استان به عنوان دبیر کمیته.

۳ - نماینده بهداشت حرفه‌ای معاونت بهداشتی دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی ذی ربط.

۴ - نماینده کارگران با معرفی تشکل‌های کارگری موضوع ماده ۱۳۶ قانون کار.

۵ - نماینده کارفرمایان با معرفی کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۳۱ قانون کار.

تبصره ۱ - جلسات کمیته‌های استانی در اداره کل تامین اجتماعی استان تشکیل و با اتفاق اعضای اصلی و یا علی البدل رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲ - دعوت از افراد صاحب نظر و خبره جهت شرکت در جلسات کمیته استانی بلامانع می‌باشد.

تبصره ۳ - در صورتی که مجمع و کانون‌های استانی تشکل‌های کارگری و کارفرمایی موضوع بندهای (۴) و (۵) ایجاد نشده باشند نمایندگان مزبور با معرفی کانون‌های عالی کشوری معرفی خواهند شد.

تبصره ۴ - کارفرمایان کارگاه‌ها مکلفند مدارک مورد نیاز را در اختیار کمیته‌های استانی قرار دهند.

ب - کمیته ستادی مرکب از اعضای زیر می‌باشد:

۱ - نماینده وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی به عنوان رئیس جلسه.

۲ - نماینده سازمان تامین اجتماعی به عنوان دبیر جلسه.

۳ - نماینده وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی.

۴ - نماینده کارگران با معرفی تشکل‌های کارگری موضوع ماده ۱۳۶ قانون کار.

۵ - نماینده کارفرمایان با معرفی کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۳۱ قانون کار

تبصره ۱ - کمیته با حضور کلیه اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات جلسه با رای اکثریت حاضرین معتبر و لازم الاجرا تلقی می‌گردد.

تبصره ۲ - با تصویب کمیته ستادی دعوت از کارفرمای مربوطه و افراد صاحب نظر و خبرگان جهت شرکت در جلسات بدون حق رأی بلامانع می‌باشد.

تبصره ۳ - چنانچه حسب تشخیص کمیته‌های ستادی مدارک و مستندات جدیدی جهت بررسی مورد نیاز باشد قرار صادر شده و مراتب به کمیته‌های استانی اعلام می‌گردد.

ماده وظایف کمیته‌های استانی و ستادی به شرح زیر تعیین می‌شود

الف - وظایف کمیته‌های استانی به شرح زیر می‌باشد

۱ - بررسی درخواست‌های ثبت شده متقاضیان از جمله صحت و کفایت مستندات بارگذاری شده شامل گزارش آلاینده سنجی و گزارش کارشناسان موضوع ماده (۲) این آیین نامه و اعلام به کمیته ستادی.

۲ - رسیدگی به مواردی که با اتخاذ تدابیر لازم حالت سخت و زیان‌آوری شغل یا مشاغل از بین رفته و در زمره مشاغل عادی درآمده اند و اعلام آن به مراجع ذیربط به منظور حذف امتیازاتی که به کار سخت و زیان‌آور تعلق گرفته است.

۳ - انجام هماهنگی‌های لازم بین سازمان‌های ذیربط در سطح استانی به منظور پیگیری رفع صفت سخت و زیان‌آوری مشاغل و

سالم سازی محیط کار حداکثر ظرف شش ماه از تصویب آیین نامه و اعلام مراتب به کمیته ستادی.
۴- انجام بررسی های لازم و ارسال مدارک و مستندات حسب اعلام کمیته ستادی.

ب وظایف کمیته های ستادی عبارت است از:

- ۱- تعیین و تشخیص سخت و زیان آور بودن مشاغل مورد ادعای متقاضیان بر اساس مدارک و مستندات بارگذاری شده در سامانه از جمله معاینات بدو استخدام گزارشات آلاینده سنجی و گزارش کارشناسان موضوع ماده (۲) این آیین نامه
- ۲- احصاء مصادیق شغلی فعالیت هایی که با بکارگیری تمهیدات بهداشتی ایمنی و تدابیر فنی توسط کارفرما سخت و زیان آوری آنها قابل کاهش بوده لیکن امکان حذف صفت سخت و زیان آوری از آنها وجود ندارد و ماهیتا سخت و زیان آور شناخته شده یا می شوند جهت ارائه به شورای عالی حفاظت فنی.
- ۳- اجرای سیاست ها و مصوبات شورای عالی حفاظت فنی.

۴- اظهار نظر در خصوص پیشنهادات کمیته های استانی برای تمدید دوره های شش ماهه موضوع تبصره (۱) ماده (۴) تبصره - کارفرمایان کارگاه ها مکلفند مدارک مورد نیاز را در اختیار کمیته های استانی قرار دهند. ضمنا گزارش توام بازرسان کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی کارشناسان بهداشت حرفه ای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و تامین اجتماعی الزامی بوده و رای کمیته ستادی صرفا بر اساس نتایج و گزارشات مستند به آلاینده سنجی و میزان مواجهه و حدود تماس شغلی شاغل بر اساس آخرین استاندارد قانونی باشد. کارشناسان بازرسان و کمیته های موضوعه حق اظهار نظر بدون مستندات قانونی فوق را نخواهند داشت.

ماده ۱۰- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی تغییرات حدود تماس شغلی آلاینده های محیط کار و عوامل بیماری زا را به شورای عالی حفاظت فنی اعلام و شورای عالی مذکور مراتب را به دبیرخانه مشاغل سخت و زیان آور ابلاغ می نمایند.
ماده ۱۱- علاوه بر کارهای سخت و زیان آور مشخص شده طبق مصوبات شورای عالی حفاظت فنی و موارد تأیید شده توسط کمیته های استانی موارد زیر نیز سخت و زیان آور شناخته می شوند.

(۱) مشاغلی که در ندامتگاه ها و زندان ها مستقیما با زندانی ارتباط دارند.

(۲) مشاغلی که مستقیما در مراکز روان درمانی با بیماران روانی مرتبط هستند.

(۳) خبرنگاری

(۴) مشاغل مرتبط با انرژی اتمی به شرط تایید سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور.

تبصره - مصادیق خبرنگاری با تایید کمیته ستادی موضوع ماده (۸) تعیین می شود.

ماده ۱۲- نحوه توالی و تناوب اشتغال در کارهای سخت و زیان آور به شرح زیر تعیین می گردد:

۱- ایام زیر چنانچه در فواصل اشتغال به کارهای سخت و زیان آور واقع شود به عنوان سابقه اشتغال در کارهای سخت و زیان آور محسوب می گردد:

(الف) تعطیلات هفتگی

(ب) تعطیلات رسمی

(ج) ایام استفاده از مرخصی استحقاقی

(د) ایام استفاده از مرخصی بابت ازدواج یا فوت همسر پدر مادر و فرزندان به مدت سه روز با دریافت غرامت دستمزد در مورد

مشمولان قانون کار.

ه) ایام استفاده از مرخصی استعلاجی یا استراحت پزشکی اعم از این که حقوق ایام مزبور توسط کارفرما پرداخت شود و یا این که بیمه شده از غرامت دستمزد ایام بیماری استفاده کرده باشد.

و) تمام یا قسمتی از خدمت نظام وظیفه در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل یا حضور داوطلبانه در جبهه

ز) دوران اسارت یا محکومیت سیاسی که بیمه شده بر اساس آن به عنوان آزاده شناخته شده باشد حسب تقاضای وی

ه) ایام و موارد زیر چنانچه در فواصل اشتغال بیمه شده به کارهای سخت و زیان‌آور واقع شود موجب زایل شدن توالی اشتغال در کارهای سخت و زیان‌آور نمی‌گردد.

الف) ایام خدمت وظیفه دوران ضرورت و احتیاط مشروط بر اینکه بیمه شده حداکثر تا دو ماه پس از پایان به کار سابق خود برگشته و یا این که در کار دیگری که سخت و زیان‌آور شناخته شده مشغول به کار شده باشد.

ب) دوران توقیف بیمه شده در صورتی که منتهی به محکومیت وی نگردد و یا این که کارفرما بر اساس تکلیف قانونی حقوق دوران مزبور را به بیمه شده پرداخت نماید.

ج) ایام حالت تعلیق که به واسطه عوامل قهریه طبیعی و یا حوادث مخاطرات اجتماعی مانند سیل، زلزله، جنگ و آتش سوزی که خارج از اراده کارفرما و بیمه شده بوده و در نتیجه آن کارگاه به طور موقت تعطیل می‌گردد.

د) ایام استفاده از مقرری بیمه بیکاری مشروط بر این که بیمه شده قبل از بزرگاری بیمه بیکاری در مشاغل سخت و زیان‌آور اشتغال به کار داشته و در حین مقرری بگیری و یا حداکثر دو ماه پس از اتمام دوره مزبور در مشاغلی که سخت و زیان‌آور شناخته شده مشغول به کار شده یا طبق این آیین نامه بتواند بازنشسته شود.

ه) ایام خدمت در جبهه که به تایید مراجع ذی صلاح رسیده باشد.

و) دوران اسارت و محکومیت سیاسی که بیمه شده بر اساس آن به موجب قانون آزاده شناخته شده باشد.

ز) ایام باتکلیفی بیمه شده که مستند به آرای صادره از سوی مراجع حل اختلاف و یا سایر مراجع قانونی منجر به صدور رای بازگشت به کار یا پرداخت حقوق ایام مزبور شده باشد.

ح) ایام استفاده از غرامت دستمزد که در فاصله زمانی ۱۰/۵/۵۴ تا ۱/۴/۵۹ واقع شده باشد.

ط) مدت یک ماه استفاده از مرخصی بدون حقوق موضوع ماده ۶۷ قانون کار.

۳- علاوه بر موارد مذکور در بند ۲ این ماده عدم اشتغال به کار سخت و زیان‌آور در طول دوره اشتغال به مشاغل مزبور تحت هر عنوان برای مدت یک سال و کمتر از آن موجب برهم خوردن توالی نمی‌شود موارد و مدت‌های موضوع بند ۱ این ماده تابع حکم همان بند خواهد بود اصلاحی به موجب جزء ب بند یک مصوبه شماره ۷۹۱۰۲ ت ۵۰۵۲۵ مورخ ۲۶/۵/۱۳۹۳)

۴- عدم اشتغال به کار سخت و زیان‌آور در طول دوره اشتغال به مشاغل مزبور تحت هر عنوان به جز موارد مذکور در بندهای ۱ و ۲ این ماده برای مدت بیشتر از یک سال موجب برهم خوردن توالی می‌شود و بیمه شده برای استفاده از مزایای این قانون باید حداقل ۲۵ سال تمام در مشاغل یاد شده اشتغال به کار داشته باشد (الحاقی به موجب جزء پ بند یک مصوبه شماره ۷۹۱۰۲ ت ۵۰۵۲۵ مورخ ۲۶/۵/۱۳۹۳).

ماده ۱۳- شرایط بهره‌مندی از مزایای این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:

۱- بیمه شدگانی که حداقل ۲۰ سال سابقه کار متوالی یا بیست و پنج سال سابقه کار متناوب و پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان‌آور را داشته باشند بدون شرط سنی می‌توانند در خواست بازنشستگی از سازمان تامین اجتماعی نمایند.

۲- چنانچه کمیسیون‌های پزشکی موضوع ماده (۹۱) قانون تامین اجتماعی قبل از رسیدن بیمه شده شاغل در کارهای سخت و زیان‌آور به سابقه مقرر در بند (۱) همین ماده فرسایش جسمی و روحی وی را ناشی از اشتغال به کارهای سخت و زیان‌آور تشخیص و تایید نمایند. فوت ناشی از کار در حین اشتغال در مشاغل ماهیتا سخت و زیان‌آور به عنوان فرسایش جسمی محسوب می‌گردد و چهار درصد حق بیمه و مستمری حسب مورد به نسبت سنوات اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور در همان کارگاه محاسبه و از کارفرمای مربوطه مطالبه و وصول خواهد شد.

۳- این قبیل بیمه شدگان به صرف ارائه درخواست بازنشستگی مجاز به ترک کار نبوده و میباید احراز شرایط و استحقاق آنها جهت بازنشستگی پیش از موعد در کارهای سخت و زیان‌آور رسماً از سوی سازمان تامین اجتماعی به آنها ابلاغ و سپس ترک کار نمایند.

۴- چنانچه بیمه شده پس از بررسی و تطبیق مشاغل سخت و زیان‌آور توسط سازمان تامین اجتماعی شرایط استفاده از بازنشستگی پیش از موعد در کارهای سخت و زیان‌آور را طبق این آیین‌نامه احراز کند سازمان مذکور مکلف است نسبت به برقراری مستمری وی وفق مقررات مربوطه اقدام نماید.

ماده ۱۴: کارفرما مکلف است پس از تقاضای بیمه شده و با احراز شرایط بهره‌مندی از مزایای سنوات ارفاقی کارهای سخت و زیان‌آور حسب مورد مبالغ مقرر در جزءهای (۴) و (۶) بند (ب) ماده واحده قانون یاد شده را به سازمان تامین اجتماعی پرداخت نماید.

تبصره ۱: در خصوص مشاغلی که ماهیتا سخت و زیان‌آور شناخته شده یا می‌شوند دریافت (۴) حق بیمه از کارفرما می‌بایست همزمان با لیست پرداخت حق بیمه ماهانه صورت پذیرد پیمانکاران ملزم به بیمه نمودن افراد شاغل در پیمان برابر قوانین و مقررات می‌باشند. در صورتی که حق بیمه سخت و زیان‌آور در قرارداد تعیین تکلیف نگردد. پرداخت حق بیمه مذکور بر عهده واگذارنده کار می‌باشد در کارگاه‌های که کارها بصورت قرارداد و پیمان مقاطعه به مقاطعه کاران (پیمانکاران واگذار شده با می‌گردد و کارگاه متعلق به واگذارنده کار باشد اجرای تعهدات پیش بینی شده در این آیین‌نامه و پرداخت (۴٪) حق بیمه و کلیه هزینه‌های مشاغل سخت و زیان‌آور و همچنین سالم سازی کارگاه و رفع سفت سخت و زیان‌آوری بر عهده مقاطعه دهنده (واگذارنده کار) می‌باشد.

ماده ۱۵: آثار محدودیت‌ها و مزایای مندرج در قانون برای مواردی که بازنشستگی به موجب این آیین‌نامه ایجاد می‌شود. منحصر به همان کارگاه خاص بوده و قابل تسری و تعمیم به دیگر شغل‌های مشابه در سایر کارگاه‌ها نمی‌باشد.